

Emmeloord, 26 mei 2015.

Onderwerp

Stand van zaken (financiële) inrichting Stichting Cultuurbedrijf

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

1. Kennis nemen van de resultaten Culturele Zaken en Theater 2014, de voorlopige startbalans van het Cultuurbedrijf per 1 januari 2015 en de eerste resultaten van het Cultuurbedrijf in 2015 in relatie tot de doelstellingen van de Subsidie uitvoeringsovereenkomst 2015-2018.
2. Instemmen met het verstrekken van een geldlening aan de Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder.
3. De 12e wijziging van de programmabegroting 2015 vaststellen.

Doelstelling

Kennis nemen van de stand van zaken (financiële) inrichting Stichting Cultuurbedrijf.

Inleiding

Op 15 december 2014 heeft u besloten de afdeling Culturele Zaken per 1 januari 2015 te privatiseren naar de Stichting Cultuurbedrijf. Eveneens zijn de activiteiten van Theater 't Voorhuys ondergebracht in het Cultuurbedrijf.

Aan u is toen toegezegd de openingsbalans met toelichting van het Cultuurbedrijf in de Raadsvergadering van april 2015 in te brengen. Wij hebben u later een memo gestuurd waarin wij aangaven dat die planning niet haalbaar was, onder andere omdat de jaarrekening 2014 van het theater nog moest worden verwerkt in de openingsbalans van het Cultuurbedrijf en omdat zeer binnenkort zicht zou ontstaan op de eerste resultaten van het Cultuurbedrijf in relatie tot de meerjarige subsidieafspraken.

Na het besluit van uw gemeenteraad in december is de transitie in een stroomversnelling terecht gekomen. Wij hebben afgesproken dat de Stuurgroep Cultuurbedrijf in het eerste semester van 2015 blijft bestaan om toe te zien op het nakomen van alle afspraken.

Maar ook om de nieuwe organisatie aan een goede start te helpen.

Op verzoek van de Stuurgroep heeft de gemeente het transitieteam onder leiding van de kwartiermaker voor de slotfase gecontinueerd om de directeur/bestuurder a.i. van het Cultuurbedrijf te ondersteunen bij de nieuwe organisatie en de zaken die door tijdgebrek zijn blijven liggen op te pakken en af te ronden.

Daarmee voldoen de twee 'latende partijen', namelijk het bestuur van het theater en de gemeente, aan hun zorgplicht om maximale ondersteuning te bieden bij alle transitiewerkzaamheden en de start van de nieuwe organisatie.

Inmiddels zijn zowel de jaarcijfers 2014 bekend als de eerste kwartaalcijfers van het Cultuurbedrijf in 2015, zodat er een eerste indruk is van de resultaten.

Argumenten

1.1. In de geadviseerde openingsbalans van het Cultuurbedrijf voor het boekjaar 2015 is de inbreng van CuZa en Theater 't Voorhuys meegenomen

Om de vermogenspositie van het Cultuurbedrijf te bepalen is eerst de beginbalans nodig die gelijk is aan de gezamenlijke eindbalansen per 31 december 2014 van de partijen die deel uitmaken van Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder. Op de beginbalans staan alle bezittingen en schulden van het Cultuurbedrijf vermeld, zoals ingebracht door CuZa/gemeente en stichting Theater 't Voorhuys. Binnen de bedrijfsvoering van het Cultuurbedrijf wordt de raad van toezicht geadviseerd de waarde van de activa opnieuw te waarderen ten behoeve van de nieuwe investerings- en afschrijvingssystematiek die het Cultuurbedrijf wil toepassen.

Het transitieteam heeft de raad van toezicht respectievelijk de directeur-bestuurder Cultuurbedrijf geadviseerd om de waarde van de overgedragen oude inventaris te herwaarderen conform het gestelde raadsbesluit van 15 december 2014. Deze operatie zal in 2015 leiden tot een eenmalige bate ten gunste van het op te bouwen weerstandsvermogen.

In bijlage 1 vindt u het advies in casu de opstelling van de geconsolideerde beginbalans op basis van de jaarrekening 2014 van het theater en de op dat moment beschikbare informatie van de afdeling CuZa (direct ontleend aan de gemeentelijke jaarrekening die de raad nog moet vaststellen).

1.2. De opgebouwde voorziening groot onderhoud van Theater 't Voorhuys komt de gemeente toe

In de jaarcijfers van de Stichting Theater 't Voorhuys is een voorziening groot onderhoud opgenomen. In de SLA's over de taakverdeling met betrekking tot het onderhoud wordt afgesproken dat de gemeente verantwoordelijk is voor het groot onderhoud van de gebouwen (conform het raadsvoorstel van december 2014). Dan is het inherent dat de voorziening door de Stichting Cultuurbedrijf wordt terugbetaald aan de gemeente. Het terug te betalen bedrag ad € 257.031 wordt omgezet in een lening aan de Stichting Cultuurbedrijf die in 5 jaar wordt terugbetaald in gelijke bedragen tegen de gemeentelijke rekenrente. De terugbetaling zal in de gemeentebegroting worden toegevoegd aan de voorziening groot onderhoud (om in de toekomst onderhoud aan het theatergebouw te kunnen betalen).

1.3. De gemeente heeft een softwarepakket aangeschaft, dat door het cultuurbedrijf gebruikt wordt

Het cursusadministratie-softwarepakket van Abecon is door de gemeente gekocht ten behoeve van de afdeling CuZa en heeft per 31 december 2014 een boekwaarde van € 64.157,50. De aanschaf en het beheer en onderhoud van dit pakket wordt door de gemeente overgedragen aan Stichting Cultuurbedrijf. Inherent hieraan is dat Stichting Cultuurbedrijf het softwarepakket overneemt van de gemeente tegen de boekwaarde per 31 december 2014. Het te betalen bedrag ad. € 64.157,50 wordt omgezet in een lening aan de Stichting Cultuurbedrijf die in 5 jaar wordt terugbetaald in gelijke bedragen tegen de gemeentelijke rekenrente. De terugbetaling is ten behoeve van de algemene middelen (de boekwaarde van het pakket moet worden terugverdiend).

U wordt geadviseerd de Stichting Cultuurbedrijf een lening te verstrekken ten behoeve van de aanschaf van het cursusadministratie-softwarepakket van Abecon groot € 64.157,50.

U wordt geadviseerd de Stichting Cultuurbedrijf een lening te verstrekken voor een periode van vijf jaar, met een rente van 3,5% groot € 257.031 + € 64.157,50 (zie onder 1.2. en hierboven) = € 321.188,50 exclusief rente.

1.4. De eerste kwartaalrapportage van het Cultuurbedrijf laat een positiever beeld zien dan op basis van de begroting kon worden verwacht, maar hier kunnen nog geen conclusies aan worden verbonden voor het hele kalenderjaar 2015

Het Cultuurbedrijf heeft op 11 mei 2015 de eerste kwartaalrapportage met toelichting ingediend (zie bijlage 4).

Op basis van het eerste kwartaal 2015 zijn geen eenduidige conclusies te trekken over de resultaten voor het hele kalenderjaar 2015: het grootste deel van de omzet uit de kaartverkoop voor de opdracht Podia, de inkoop vanuit het Onderwijs en de omzet uit cursussen & lessen Talentontwikkeling vinden immers plaats in het tweede en derde kwartaal van 2015. Dit laat onverlet dat er een positiever resultaat over het eerste kwartaal is, dan op basis van de begroting was verwacht.

Het eerste kwartaal laat wel zien dat de opdracht podia achter blijft. De programmering van het eerste semester 2015 lag al vast; pas in het nieuwe seizoen 2015-2016 gaat het Cultuurbedrijf actiever op de inkoop sturen.

In het eerste kwartaal is er een tekort op de programmering van ca. € 50.000. Daarbij moet aangetekend worden dat de omzetcijfers gebaseerd zijn op een schatting. Vastgesteld kan worden dat de feitelijke kosten van inkoop voor het Voorhuys redelijkerwijs passen binnen de jaarprognose van € 296.000. Voor de (geschatte) omzet van € 50.000 is dat niet het geval, gezien de jaarprognose van € 312.000. Vanaf januari heeft de directeur-bestuurder van het Cultuurbedrijf de opbrengsten en kosten op de voorstellingen in beeld. Wekelijks is er binnen het Cultuurbedrijf overleg over de analyse, acties en resultaten per voorstelling. Op basis van deze gesprekken is een marketingplan opgesteld voor de komende maanden om meer bezoekers te verleiden om naar Theater 't Voorhuys te komen.

1.5. De analyse van de resultaten van CuZa en Theater 2014 en prognose 2015 laat het beeld zien dat de voorgenomen output haalbaar is, maar dat de resultaten voor de opdracht podia nog achterblijven

In bijlage 5 kunt u een uitgebreide analyse lezen van de resultaten per opdracht in 2014, afgezet tegen de prognose en gevraagde output in de subsidieuitvoeringsovereenkomst 2015-2018.

De opdrachten Talentontwikkeling en Museum hebben zich boven/binnen verwachting positief ontwikkeld. De nieuwe lesvormen voor kinderen in groepen slaan goed aan.

Het aantal bereikte leerlingen in de opdracht Onderwijs is licht gedaald. Dat komt mede doordat voorheen scholen uit Urk nog deelnamen. Het aantal bezoekers van de podia valt in 2015 tegen. In tegenstelling tot de verwachting (van Theater 't Voorhuys in oktober 2014), is het aantal bezoekers verder afgenomen. Dat was in 2014 nog met name het geval bij grote zaal amateurvoorstellingen.

Directie en medewerkers van het Cultuurbedrijf hebben de opdracht Podia goed in beeld en proberen versneld aan de hand van het ondernemingsplan het tij te keren.

1.6. Stichting Theater 't Voorhuys komt nog met een toelichting op hun jaarrekening 2014

Op 28 april 2015 heeft het college kennis genomen van de ingediende jaarrekening 2014 van Stichting Theater 't Voorhuys. Het college heeft toen besloten in overleg te treden met de theaterstichting over een andere presentatie van de jaarrekening. De raad heeft op 22 april hierover een memo ontvangen.

Na overleg met het theaterbestuur op 11 mei 2015 is afgesproken dat de formele jaarrekening 2014 weliswaar ongewijzigd blijft maar dat er voor 1 juni aanstaande een

aanvullende toelichting volgt waardoor de jaarrekening 2014 vergelijkbaar wordt met dat wat in voorgaande jaren is gepresenteerd.

1.7. Het frictiebudget is toereikend en naar verwachting blijft er geld over voor een eenmalige toevoeging aan de vermogensvorming van het Cultuurbedrijf

In bijlage 3 is de stand van uitgaven van het frictiebudget per 1 mei 2015 weergegeven. Onze inschatting blijft dat het frictiebudget voldoende is en verwacht wordt dat er een bijdrage over is voor een eenmalige dotatie ter versterking van het weerstandsvermogen voor het Cultuurbedrijf.

2. Het aangaan van overeenkomst geldlening

Zoals bij 1.2 en 1.3 al aangegeven is er een geldlening nodig. In de wet Fido en de financiële verordening is vastgelegd dat de gemeente uitsluitend leningen mag verstrekken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak. De motivatie om deze lening te verstrekken is dat de gemeente de toegang tot kunst en cultuur voor iedere bevolkingsgroep in stand wil houden. Ondanks de verzelfstandiging tot een Cultuurbedrijf ziet de gemeente erop toe dat de subsidie uitvoeringsovereenkomst 2015-2018 wordt uitgevoerd, passend binnen het cultuurbeleid zoals door de gemeente Noordoostpolder is vastgesteld.

Het college zal nog een apart besluit nemen waarin een Koopovereenkomst Kunstcollectie Kunstuitleen wordt aangegaan (en waarin ook alle voorwaarden over collectievorming en de waarde ervan, worden vastgelegd). De collectie wordt overgedragen aan het Cultuurbedrijf voor €1, maar representeert wel een zekere waarde (deze is bepaald op minimaal € 250.000). In de leningsovereenkomst (zie bijlage 2) wordt geregeld dat de gemeente, bij uitblijven van de afgesproken terugbetaling of bij surseance en/of faillissement van de Stichting, zich via een pandrecht kan verhalen op de aan het Cultuurbedrijf te verkopen collectie Kunstuitleen. Daarmee is het vermogen van de collectie onderpand. Uw raad dient toestemming te verlenen voor het verstrekken van geldleningen door vaststelling van het maatschappelijk belang daarvan. Wij verzoeken u dat te doen.

3. De consequenties moeten in de gemeentebegroting worden verwerkt

Daarvoor dient u de 12de wijziging van de begroting vast te stellen.

Kanttekeningen

1.1. Het Cultuurbedrijf laat goede resultaten zien, maar we blijven monitoren

Zoals al aangegeven is het eerste kwartaal van het kalenderjaar nog niet representatief voor de resultaten over het hele kalenderjaar, maar het Cultuurbedrijf ontwikkelt zich voorspoedig.

De minder goede resultaten van de theaterprogrammering 2014-2015 werken wel door in de resultaten van 2015 van het Cultuurbedrijf. Hier wordt door het Cultuurbedrijf op gestuurd. Het Cultuurbedrijf is op de goede weg, maar we zullen de prestaties van het Cultuurbedrijf blijven monitoren, zoals vastgelegd in de subsidieuitvoeringsovereenkomst 2015-2018. Ook zullen we u als raad op de hoogte houden.

1.2. Vaststellen van de subsidie van Theater 't Voorhuys volgt later

Op het moment van dit schrijven is het bestuur van het theater een aanvulling op de jaarrekening 2014 aan het opstellen, waardoor de presentatie vergelijkbaar wordt met die van voorgaande jaren. Pas daarna kunnen wij de subsidie over 2014 vaststellen en heeft de Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder ook de garantie dat de gemeente geen

claims meer heeft op dit budget. Ook moeten wij nog instemmen met de vermogensoverdracht van de stichting van het theater naar het Cultuurbedrijf.

2. De aangekondigde lening wordt in vijf termijnen terugbetaald; binnen de termijn van vijf jaar kan de lening worden aangepast

De middelen die de gemeente toebehoren (afkoop softwarepakket en opgebouwde groot onderhoudsvoorziening) komen via een betalingsregeling naar ons terug. Het Cultuurbedrijf heeft na vijf jaar alles terug betaald.

Zoals in december 2014 al is aangegeven kan de wens of de noodzaak ontstaan dat het Cultuurbedrijf later leningen nodig heeft om te kunnen investeren. Er is namelijk voor gekozen om het Cultuurbedrijf geen weerstandsvermogen mee te geven. Voor de dekking van de nu geplande investeringen (kapitaallasten) biedt de begroting van het Cultuurbedrijf wel ruimte.

Binnen de nu opgestelde overeenkomst van lening is opgenomen dat gedurende de loop van de overeenkomst de lening kan worden aangepast.

Daardoor kan het college de overeenkomst aanpassen (ten behoeve van heropname voor investeringen en in verband daarmee verlengen van de looptijd, voor zover rente en aflossing passen in de begroting van het Cultuurbedrijf) indien u met deze handelwijze instemt. Een eventuele verhoging van het leningsbedrag zullen we altijd ter besluitvorming voorleggen aan de raad. Over eventuele wijzigingen zullen wij u informeren.

3. Algemeen belangverklaring in het kader Wet markt en Overheid

Op 1 juli 2014 is de Wet Markt en Overheid volledig in werking getreden. Deze wet introduceert een aantal gedragsregels voor overheden met het doel om concurrentievervalsing tegen te gaan in de situaties waarin overheden zich bezighouden met het aanbieden van goederen en/of diensten op een bepaalde markt. Hier is de regel van belang dat een bestuursorgaan dat economische activiteiten verricht de afnemer van een product of dienst ten minste de integrale kosten van dat product of die dienst in rekening dient te brengen. Daarvan is geen sprake bij de verkoop van de collectie "Kunstuitleen" en de collectie Schokland. Deze verkoop en bruikleen moeten als economische activiteiten worden beschouwd.

De Wet markt en Overheid maakt het wel mogelijk om af te wijken van deze gedragsregel. Hiertoe dient uw raad over deze economische activiteiten een besluit te nemen, de zogenaamde algemeen belangverklaring (zoals eerder door de raad is gedaan voor het beschikbaar stellen en verhuren van maatschappelijk vastgoed, wat ook richting Cultuurbedrijf aan de orde is). Als u dit besluit, spreekt u uit dat de daarin genoemde economische activiteit wordt verricht in het algemeen belang. Immers: het is uit een oogpunt van algemeen belang wenselijk, dat deze collecties tegen een lagere prijs dan de integrale kostprijs aan het Cultuurbedrijf worden aangeboden en zo voor de bevolking van de gemeente Noordoostpolder ruim beschikbaar blijven.

Voor deze economische activiteiten is in de raadsvergadering van september 2015 besluitvorming gewenst. U kunt dat besluit pas nemen nadat het college, het ontwerpbesluit voor inspraak heeft vrijgegeven. Om dat proces in werking te zetten hebben is de inspraakprocedure inmiddels gestart. Uw formele besluitvorming hierover zal dus in september plaatsvinden.

Planning/uitvoering

Wij houden u op de hoogte over de voortgang.

Bijlagen

No. 310028-6

1. Beginbalans Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder.
2. Overeenkomst geldleningen gemeente-Cultuurbedrijf.
3. Beknopt overzicht verloop frictiekostenbudget.
4. Rapportage Cultuurbedrijf eerste kwartaal 2015.
5. Analyse resultaat CuZa en Theater 2014 en prognose 2015.
6. Voorontwerp raadsvoorstel en onderbouwing algemeen belangverklaring.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : dhr. A. Poppe
Steller : de heer R.G.I. Hafkamp; 32 70; r.hafkamp@noordoostpolder.nl

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 mei 2015, no. 310028-1;

B E S L U I T:

1. Kennis te nemen van de resultaten Culturele Zaken en Theater 2014, de voorlopige startbalans van het Cultuurbedrijf per 1 januari 2015 en de eerste resultaten van het Cultuurbedrijf in 2015 in relatie tot de doelstellingen van de Subsidie uitvoeringsovereenkomst 2015-2018.
2. In te stemmen met het verstrekken van een geldlening aan de Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder.
3. De 12e wijziging van de programmabegroting 2015 vaststellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 29 juni 2015.

De griffier,

de voorzitter,